

Universal Declaration of Human Rights - Kabiye

© 1996 - 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYU WALA TƆM

KUBUUZUTU

Yee ɔ̌tisaa se pɔ̌mɔna eyaa se pɛwɛɛ kumaŋ wala ɛsɔ̌ndaa ne pɪkɛna wazaɣ pɔ̌yɔ kɔ̌yɔ, ɔ̌tisaa ɔ̌ɔɔ se peeɔe ɛjaɔe yɔ̌ɔ ti-yɔ̌ɔ wɛɔ, toovonum ne laheziye palɪɣna;

Ɔ̌inaa se eyu wala tɔ̌m kiisɪŋ ne ti-yɔ̌ɔ kiɪɔɔŋ palabɪna ne kiwɛɛkum tɔ̌yɪ ne piɔ̌ɛyɪɣ eyaa. Mbɔ paɔaɣ se ɛjaɔe ɛleɣzi wɛɔ, eyaa wɛɛ pa-tɪ yɔ̌ɔ, pɔ̌yɔɔɔɔ yem faaa ne piwɪli se palɪ kɔ̌ŋɔŋ taa, sɔ̌ɔndɔ ɛɛtaɪɣ-wɛ kraɔ;

Yee waɔe kewiyay ɛkandayɪ eyu wala yɔ̌ɔ camɪye kɔ̌yɔ, wiɔ̌yi piɪkaɣ eyu ɛnɔ kɛnaɔ kiɣeyɔɔ se ɛkɔ̌yɪ kewiyay ŋga kɔ̌-yɔ̌ɔ se kalaki-ɪ ŋaŋ;

Pɔ̌wɛ camɪye se pasɪna ajɛya, akpeeti ne ala taabalɪye ɔ̌ɔɔ tɔ̌mɪye ɔ̌ɛu ne puhuuna-yɛ;

Ɔ̌inaa se ajɛya kiɣbɛndɔɔ ŋgbɛye paytɔ takayay taa kɛ eyaa kpeekpe tasɪ tisuu eyu wala ne ɛ-wazaɣ pɔ̌-tɔ̌m, ne pɔ̌ɔ se abalaa ne halaa pɛwɛ kumaŋ wala ana a-ɛsɔ̌ndaa; mbɔ labɪna ne paka ŋɔɔ se pekpeetiɣ samay sɪnaɔ tɔ̌mɪye yɔ̌ɔ ne piɪsa pɛwɛɛ pa-tɪ yɔ̌ɔ camɪye;

Ajɛya kiɣbɛndɔɔ ŋgbɛye taa ajɛya tisaa se alakɪ ne eyaa kpeekpe ŋa eyu wala, ɛle pɔ̌wɛɛ se ŋgbɛye ɛɔ̌-yɛ nisi;

Yee eyaa tiŋɛ iwenaa lɪmayziye kuɔ̌ɔmɔɪye eyu wala ne ɛ-tɪ yɔ̌ɔ wɛɔ tɔ̌m yɔ̌ɔ kɔ̌yɔ, piɪsaŋ ne pala tɔ̌mɪye nɔɪ.

MBU AJEYA KIGBENDU Ɔ̌GBEYE KEDIYƆZAY SƆSƆƆ TƆM SE:

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYU WALA TƆM tɔ̌nɛ tiɪkɛ ajɛya wena kedenga kpeekpe yɔ̌ɔ eyu wala tɔ̌m wɛ a-ŋɔŋ taa yɔ̌ a-lɪmayziye; ne piɪsa aɔ̌ɪɪ a-tɪ, akuli ŋgbɛye ɔ̌nɛ ɔ̌a-ajɛya eyaa ne ajɛya lɛɛna eyaa ɛsɛ ne paŋa eyu wala ne ɛ-tɪ yɔ̌ɔ wɛɔ tɔ̌m.

Hɔ̌ɔlay 1

Palɔ̌lɔ̌ɔ eyaaa ne pa-tɪ yɔ̌ɔ wɛɔ kpaagbaa ne pɛwɛɛ kumaŋ wala ɛsɔ̌ndaa. Palɔ̌lɔ̌ɔ-wɛ ne pɔ̌-lɔ̌ŋ ne pa-mayzɪm; mbɔ yekina ne pɔ̌sɔ̌ɔli ɔ̌ama se peɪe eyaa pa-tiŋɛ.

Hɔ̌ɔlay 2

Paa eyu weyi, ɛkɛ kiɪɛm, kiɪkpeɔ̌, kuɔ̌ɔlɔ̌m, ŋɪmɔ̌, kɛɔɛyay, paa ɛkɛ ɔ̌ɔɔɔ ŋɔ̌ ki-taa tɔ̌, ɛlay sɪnaa, ɛpiɪziɣ ɛtɔ̌ se kedenga kpeekpe yɔ̌ɔ eyu wala wena pɔ̌yɔɔɔ a-tɔ̌m ɔ̌iellnɛ yɔ̌, akɛ ɔ̌ɔɔ ɛ-ŋɪna.

Mbɔ ɔ̌ɔɔ paa eyu ɛlɪna le, ɛkɛ ɛjaɔe nɔɪ ɔ̌wɛ ɔ̌-tɪ yɔ̌ɔ yɔ̌, ɔ̌iɔ̌ɪɪ ɔ̌-tɪ yɔ̌ɔ yɔ̌ ɔ̌-taa tɔ̌, yaa ɔ̌-poliitikii kɛ ŋɔ̌, paapɪziɣ pɔ̌ɔ se eyu wala tɔ̌m tɔ̌nɛ tiɔ̌ɔtaɣna-ɪ.

Hɔ̌ɔlay 3

Paa anɪ, ɛwɛna waɔe se ɛwɛɛna wezuu, ɛwɛɛ ɛ-tɪ yɔ̌ɔ ne ɛkandayɪ ɛ-tɪ yɔ̌ɔ.

Нәтижә 4

Pɪfeyɪ se nɔɔyʊ ɛwɛɛ yomiye taa; ɛɪɛ pɔdaaɖʊ-ɪ ɖɔɖɔ kʊñɔŋ. Pekizi yomiye tɔm.

Нәтижә 5

Pifeyi se paq̄v n̄c̄ȳv kuñ̄c̄, pekpen̄ges-i, yaa palabi-i mb̄v p̄idam̄vna se pala eȳv ȳv.

Нэслэг 6

Paa anɪ, ewɛna waɖɛ se paa lɛ, paya-ɪ se caa akele.

Нова 7

Եյաա կբեէկբե աէ կւմաղ քայտս էսւնդաա նէ քաւաւաա ադէ զժժ սէ քայտս էկանդաւ ք-յոո կւմաղ. Կէ քալակւ-աէ նաւոյս նէ քւբէյւ զւ, յաա քււժող քայտս նւաւ տա, քւաւէ զժժ սէ քաքանդաւ ք-յոո կւմաղ.

Нова 8

Paa ani, ewena waɗe se paɗaɗ-i tɔm yaa pomuluu-i fanɗɗ wala wena paytu ha-i yɔ a-numa
taa, ewolo eheyi ejade taa tɔm hɔyaa.

Нәтижә 9

Քաարւշիք քակրա ռոշոյս քան քարւշ քաա քեքշւ-ւ տէտ.

Новак 10

Yee pakpa eyu nabyu se elabi nabuyu, ewena wade se pahuu e-tom fayli ne pana; tidey yaa tisiiki.

Новак 11

1. Eýs weyi pakpa-ı ne padahuda e-tom yu, pacaḡna-ı se edeweki puyı; a-aseyde tınaa ne eyu kandiya pasıngıy e-wayı, pahı e-tom fayı ezi paytı pazu yu, ne pana toovonum.
2. Paakpay eýs sachu qooo mbu elaba ne pıdaafeyı paytı taa yu, pu-yu; yee pu-wayı pıcoma pııı se elabi mbu yu pıke kiwekim, ne pıpızu se pıho e-nangbangıu kıyo, paytı kibındı yu patıngıy.

Новак 12

Pifeyi deu se eyu nuchyu edu e-nuch lulu tum taa yem yem.

Новак 13

1. Paa anɩ, ewɛna waɖɛ se ewolo paa le, ɛcay ɖende e-liu wɛɛ yɔ paa ɛjaɖɛ ndɩ le ɖɩ-taa.
2. Paa ɛyɔ weyi, ewɛna waɖɛ se ɛkɔyɩ ɛjaɖɛ ndɩ ewɛ ɖɩ-taa yɔ, paa pɩkɛ ɛ-ñɩndɛ, nɛ pɩmay-ɩ dooye le, ɛpɩɩ.

Нова 14

1. Yee pali eyu nacyu wayi doli fanηη, ewena waqe se eñinu kuyuu duduqe. Etali le, padaalɔ-ɩ.

2. ΞΙΕ, yee toononum, eweeki nabuyy ne pañiniy-i se pakpa-i, efeyina waqe se edy kuyyu qoli.

Новак 15

1. Paa eyũ weyi, ewena waɗe se eyaa ejade naɗiye se e-te.

2. Ριφeyι se pekizina nɔɔyɔ se eɔaayaa ε-εjaɔε se ε-te yaa eɔaa lεyzi te.

Новак 16

1. Halibiya ne abalibiya, paa pe-te le, palaki cacci ngu, pataliy pe-dede le, pɛwɛna waɖe se pawali, pakpay halaa ne papisi qisi ne si-tɔnaa. Pa-wala we kumaɲ halikpayye dede; abalu wɛna waɖe se ekizi e-halu ne eɖɔɔɔ-ɔ; halu ɲɛwɛna waɖe dɔdɔ se ekizi e-walu ne ekuɔ e-yɔɔ.

2. Քելո նե evebu, petisiy se րոսովի զամա նե քսոս քալաւի-ւե հալկքայցե սոնշի. Քիֆեյւ քաքրա քա-տաա ոռոշո նե զոյ.

3. Mɪzay kɛna samay hoye; kɛwɛna waɖɛ se samay nɛ kɛwɪyay pakandayɪ kɔ-yɔɔ.

Нова 17

1. Εγὺ παὰ weyî, παὰ εἰε e-deke, παὰ εἰε lalaa hekudaa, εἰενα wade se εἰεενα ñim.

2. Քիֆեյլ զեւ իւ քելեղ ոռոյս է-նիւմ ֆաղղղ.

Новак 18

Paa anɪ, ɛwɛna waɖɛ sɛ elɪzɪ ɛ-lɪmɔyza faaa, ɛtɪŋ ɛsɔ tɔm nɔmau ŋɔ ɛsɔɔlɔa yɔ. Pɔ-tɔbɔu sɛ waɖɛ dɪnɛ dɪyɛkɪna nɛ ɛyɔ pɪzɪ ɛyɛlɛ ɛsɔ tɔm nɔmau nakɔyɔ nɛ ɛtɪŋ lɛɛkɔ, ɛpɪzɪ ɛwɪlɪ ɛsɔ tɔm nɔmau ŋɔ ɛtɪŋɔy-kɔ yɔ kɔ-tɔm lalɔa faaa; paa ɛwɛ ɛ-dɛkɛ yaa ɛ nɛ lalɔa, ɛpɪzɪy ɛla pɔ-tɔmɪyɛ.

Новак 19

Paa eyu weyi, ewena waɗe se eyɔɔɗi faaa ndu emayziy yɔ; pɔ-tɔbɔɔ se sɔɔndu eɗaakpa eyu nɔɔy se eeyɔɔɗi natuyɔ ne palabi-ɩ nabuyɔ. Pɔ-tɔbɔɔ ɗɗɗɗ se eyu wena waɗe se ekeɗi lalaa ndu esuma, enaa yaa enɩwa yɔ.

Новак 20

1. Ραα ανι, εωενα waδε se ewolo kediyzay ne εωεενα ηγβεγε.

2. Քիֆըլի զե քակրա ռոչոյս ռե զոյ զե էսսո ղըբըլը ռազլըլ տաա.

Новак 21

1. Paa eyu weyi, ewena wade se edu e-kaw e-eyade daksu tumye tom taa. Emaymay epiziy ela lumayza yaa etinna samay lizi eyaa mba se pdkki eyade ya p-k-yk.

2. Paa anɪ, ɛwɛna waɖɛ sɛ ɛla kewiyag tɔmɪyɛ naɖɪyɛ.

3. Samay saɗlum kena kewiyay don tigiɗe. Takayisi dɗɗɗu panayna samay saɗlum mbu.

Hɗɗɗɗ 22

Paa eyu weyi, ewena waɗe se samay ekandayi e-yɗɗ. Kandayɗu mbu piyekina ne eyu weɗe e-ti yɗɗ, ehɗɗi ŋum ne esekuliye pa-ŋɗɗu nɗama taa.

Hɗɗɗɗ 23

1. Paa anɗ, ewena waɗe se ehiy tumɗe, tumɗe ndi esɗɗɗɗa yɗ, elabi-dɗi ne mulum edaawee.

2. Eyaa kpeekpe wena waɗe se, palaki tumɗe kuɗumɗiye kɗɗɗ, peheyɗ-we kumaŋ, mulum edaawee.

3. Eyu weui elaki tumɗe yɗ, pumɗnaa se peheyɗ-l camɗe, pitali e ne e-mɗɗɗɗ ne padaala kuŋɗɗ samay taa.

4. Paa anɗ, ewena waɗe se e ne lalaa paɗu ngbeyɗe; e-ngbeyɗe ekpendi angba leɗɗa yɗɗ, angba ana aweɗe don ne akandayi e-yɗɗ.

Hɗɗɗɗ 24

Paa anɗ, ewena waɗe se ehɗɗi ne ecalasi e-esɗ, padaakili-l nazɗu tumɗe taa; ewena waɗe dɗɗɗ se paa pɗɗɗ nga, paha-l fenay kuɗumay, ehɗɗi ne pete peheyɗ-l ke-liidiya.

Hɗɗɗɗ 25

1. Paa anɗ, ewena waɗe se eweɗɗa ŋum ne piwazi e ne e-ŋɗɗa pe-wezuu cayu taa; eɗi tɗɗɗɗ, tɗɗɗa, dɗɗɗɗɗɗ ne kɗ yɗ. Ewena waɗe se elaki kuŋɗɗ, piwɗ-l, elabi ejam, episi edane yaa leluu, ekpadayaa, pala nabɗu ne pasɗna-l.

2. Asɗɗ ne piya pumɗnaa se pasɗna piŋŋŋ.

Hɗɗɗɗ 26

1. Paa eyu weyi, ewena waɗe se pokuli e-esɗ. Pɗɗamɗna se peheyɗ kɗɗɗɗ sukuli yɗɗ. Pɗɗena paa anɗ kiɗeyɗu se ewolo-ku. Pɗweɗ se leyɗu ne tuma kpasɗu sukuli pɗɗɗɗ. Pɗɗɗɗu dɗɗɗ se patɗi sukuli kiɗeyɗu nɗɗɗɗi paa anɗ.

2. Eyu woki sukuli se e-esɗ ikuli, piwazi-l e-wezuu cayu taa, piɗna-l ne eña eyu wala. Kisɗɗna eyaa ne panɗɗna dɗama, pekpeyu dɗama pa-kiweɗum, paɗu ngbeyɗe. Kisɗɗna dɗɗɗ ajeya kiɗɗɗɗu ngbeyɗe tuma wena aŋɗɗɗ lanhezɗe yɗ.

3. Piya ŋɗɗa wena waɗe se palɗi sukuli ngɗu pɗɗɗɗa se pepiya iwobi-ku yɗ.

Hɗɗɗɗ 27

1. Paa anɗ, ewena waɗe se edɗ nɗɗ faaa e-eɗɗɗe sɗɗɗi tɗm taa ne mbu piɗɗ pi-taa yɗ, piwazi-l.

2. Paa anɗ ewena waɗe se ekandayi mbu elaba ne e-hiɗe sɗɗ yɗ pɗ-yɗɗ.

Hɗɗɗɗ 28

Paa anɗ, ewena waɗe se eñaɗ pana ne yeɗeyedɗeɗu edaawe eɗɗɗ yɗɗ, eɗi pɗɗɗɗu kedenga kpeekpe yɗɗ eyu wala tɗm takayay taa yɗ.

ዘጋገላ 29

1. Paa anɪ, ɛtɪɪ ɛsɪ se ɛwɛ samay ɲga ka-taa fɛɛɛ nɛ pɪkɛdɪɲa-ɪ yɔ, ɛtɔɔ-kɛ kɪmɪyɛ.
2. Paa ɛyɔ weyi, ɛdɪyɓina se ɛ-wala ɲɪnɔɔ nɔmaɔ nɛ ɛ-tɪ yɔɔ wɛɔ lelen ɲɔ pa-taa lɛ, kamay wɛɛ; pɪfɛyɪ se ɛɛɛɪ-kɛ; paytɔ dɔna-kɛ. Mbɔ yekina nɛ ɛyaa ɲan dɔma wala; mbɔ hayna mɔmaɔ dɔdɔ se demookrasii samay taa ɛyaa ɪnɪna dɔma.
3. ɛyɔ nɔɔyɔ ɛɛpɪɪɪɪ ɛtɔ se ɛɲan wala ana nɛ pɔdɔdɔ ɛɪ ajɛya kɪgbɛndɔɔ ɲgbɛyɛ sɔɔɪɔ yɔ.

ዘጋገላ 30

Kedɛɲga kpeekpe yɔɔ ɛyɔ wala tɔm tɔnɛ, tɪ-taa tɔ kpayɪ kpayɪ. ɛyɔ nɔɔyɔ fɛyɪ ɛtɔɲ se hɔɔɪɔ kɔnɛ, yaa ɲɔ yɔ, kɔtɔɲna se padaaɲa wala naayɛ ɛjaɔɔ dɪnɛ, yaa nɔɪ yɔ dɪ-taa.
